

Danmarks Naturfredningsforening-Syddjurs**Vurdering af Solcellepark Koustrup ved Skiffard*****Sammenfatning af DN-Syddjurs kommentarer om natur, biodiversitet, bilag IV-arter, landskabelige og geologiske værdier****Begræns solcelleparken til den øvre del af det foreslåede areal – frihold skråningerne ned mod Kolindsund*

DN-Syddjurs finder, at solcelleparken skal begrænses til den øvre del af arealet mellem de højeste punkter i landskabet, hvorimellem terrænet hovedsageligt danner en stor lavning. For at sikre mod negative virkninger på natur, biodiversitet og landskabelige og geologiske værdier skal den sydlige, stærk skrånende del ned mod Kolindsund helt friholdes for solceller. Ligeledes skal det nordvestlige hjørne med dets lille udløber-område friholdes for solceller, ikke mindst af hensyn til den værdifulde biodiversitet og Bilag IV-arter i og omkring dette område. Det er også her solcelleanlægget kommer i konflikt med beskyttelseszonen omkring faste fortidsminder. Desuden bør den lille biotop mod nordøst integreres i solcellearealet.

Dermed finder DN-Syddjurs at en eventuel fremtidig solcellepark skal begrænses til de øvre dele af det foreslåede areal, hvor direkte påvirkning af natur og kulturhistorie vil være minimal.

Forslag til yderligere sikring af natur og miljø omkring solcelleparken

Det foreslås videre, at hele det nuværende intensivt dyrkede område uden for selve solcelleparken, som skrånede ned mod et større lavbundsområde mod øst, kunne omlægges til natur som del af den grønne omstilling i grøn trepart. Dette ville for alvor sikre en zone med mulighed for de økologiske forbindelser, som omtales i ansøgningen samt øget biodiversitet omkring solcelleparken og samtidigt beskytte lavbundsområdet og det vandløb, som løber gennem dette stykke natur.

Luftledninger eller nedgravet kabel

Nærmeste tilslutningsmulighed angives at ligge i Ørum i en afstand af ca. 4 km fra anlægget. Det betyder enten luftledninger, nedgravning eller en kombination heraf. Højspændingsmaster til luftledninger vil være meget synlige i landskabet.

DN-Syddjurs vurderer, at et nedgravet kabel til nærmeste tilslutningspunkt er at foretrække af hensyn til landskabelige værdier.

Kort præsentation af ansøgningen

Ansøgningen om solcelleparken er udarbejdet af VELAS på vegne af en lokal lodsejer.

Ansøgningens kort og luftfotos er noget uskarpe, men med de i ansøgningen angivne matrikelnumre indtegnet i MARS fås nedenstående lokalisering på et kort over området.

Angivet areal for solcelleparken er 95,7 ha, opdelt i projektområde-nord på 34,9 ha og projektområde-syd på 60,8 ha. Ansøgningen nævner selve solcellerne og et ikke specificeret antal mindre bygninger (til transformatorer) og andre installationer. Solcellerne vil maksimalt være 4 meter høje, og andre anlæg vil

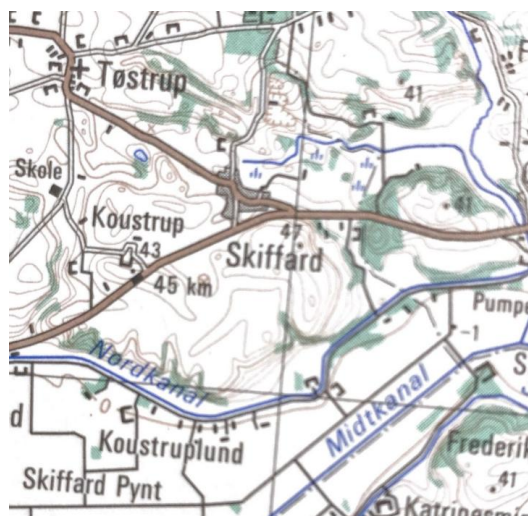
maksimalt være 3,5 meter høje. Der kan blive tale om to typer solceller, dels faste, dels bevægelige (tracker). Det fremgår ikke, hvor der faktisk tænkes anlagt solceller og tilhørende installationer. Der mangler ligeledes angivelse af, hvor der påtænkes plantet læhegn og anden hegning på og omkring anlægget.

Der fremlægges ikke visualisering af landskabsmæssig eksponering af solcellerne.

Kort fra Mars baseret på de oplyste matrikler med lokalisering af den ansøgte solcellepark

Højdemodel for Koustrup-Skiffard-området. Scannet fra Topografisk Kort 1:100.000. Udgivet 1989

Beskrivelse af solcelleparken baseret på ansøgningen

Lokalområdet har spredt bebyggelse med få ejendomme tæt på det planlagte areal, bortset fra landsbyen Skiffard, som solcelleparken vil komme til at ligge helt tæt op til i det nordøstlige hjørne af parken.

Terrænet udgør et relativt højtliggende, let bølgende plateau, som fra begge sider dykker let ned mod landevejen, som løber gennem det planlagte areal for solcellerne. Fra en stigning mod syd skråner terrænet derefter ned mod syd og ender i et stejlt terræn ned mod Nordkanalen og det inddæmmede område af Kolindsund. Størsteparten af det planlagte areal udgøres derfor af en lavning på begge sider af landevejen.

Det er i dag landzone dyrket som konventionelt landbrug.

Solcelleparken angives at skulle henligge i vedvarende græs, men det anføres dog også som mulighed, at der kan blive græsning af får og/eller *afgrødeproduktion med eksempelvis proteingræs eller kløvergræs*. Det anføres, at omlægningen vil medføre et stop for gødning og sprøjtemidler, ligesom anvendelsen af pesticider og udledningen af næringsstoffer vil forsvinde og *således medføre en naturmæssig forbedring af områdets biodiversitet*. Alt andet lige vil omlægning fra intensivt landbrug til solcellepark naturligvis give mulighed for en vis forbedring af biodiversitet og mindre belastning af den omgivende natur, men ansøgningen giver ikke kvalificerede forslag eller virkemidler til, hvorledes dette i praksis vil blive sikret. Det er desuden tvivlsomt, om forbedret biodiversitet og naturpåvirkning er foreneligt med dyrkning af proteinafgrøder.

Læhegn er planlagt til 6 m bredde (evt. bredere). Beplantet i 3 rækker (evt. flere) med *egnstypiske arter*, angivet alene som træer og buske med en maksimal højde på 3-4 meter. Læhegnet angives at begrænse indsyn i nærområdet. ”Solcelleanlægget vil blive effektivt afskærmet (sic) mod omgivelserne”. Der er ingen angivelse af, om og hvorledes eksisterende beplantning f. eks på det sydlige terræn ned mod Nordkanalen eventuelt vil blive indtænkt. Udtagningen af landbrugsjord ved omlægning til solcellepart angives også at give *større værdi som økologisk forbindelse for små og mellemstore fugle og pattedyr, da den skærmende beplantning og græsarealerne i projektområdet vil fungere som optimale levesteder*. Dette tildeler nu nok læhegnet en noget overdrevet betydning.

Ud over læhegnet forventes arealet hegnet med et op til 2,4 meter højt trådhegn med en fri nedre zone på 30 cm, som vil give fri adgang *for det eksisterende dyreliv*. Senere i ansøgningen dog indsnævret til *mindre* dyr.

Ansøgningen præsenterer under overskriften *multifunktionel anvendelse* en kort gennemgang af natur- og miljøforhold på og omkring arealet, som vil kræve særlige hensyn. *Der er fundet §3-beskyttet overdrev på de screenede arealer. Der kan ikke anlægges en solcellepark på de beskyttede naturtyper og der skal typisk afholdes respektafstande på 5-10 meter. Generelt set, så er projektområdet ikke præget af beskyttede naturområder. Der løber dog et beskyttet vandløb gennem den sydlige del af projektområdet, hvor der er registreret sø- og åbeskyttelseszone. Sidstnævnte må være Nordkanalen ved det inddæmmende Kolindsund.*

Desuden nævnes, *der i projektarealets nordvestlige hjørne (er) registreret fredet fortidsminde, med tilhørende 100 m. arealbeskyttelse, hvor man som udgangspunkt (vores fremhævning) ikke må opføre bygninger eller andre anlæg der kan afskærme indblikket til fortidsmindet.*

Ansøgningen konstaterer, at en del af arealet er klassificeret som bevaringsværdigt landskab, herunder geologisk bevaringsværdigt. Af ansøgningens formulering kan det forventes, at der vil blive søgt om dispensation fra klassificeringen.

DN-Syddjurs kommentarer til naturværdier og beskyttelse af naturtyper og biodiversitet

Forenelighed med landskabelige værdier

Som nævnt ovenfor, vil indsyn til størsteparten af solcelleparken hovedsageligt være fra de højeste bakkekammer, som omgiver og delvist indgår i det planlagte solcelleareal. Denne øvre del af solcelleparken vil være også synlig på begge sider af landvejen, der løber gennem området. Solcelleparken vil ikke direkte få indflydelse på de områder nord for arealet og nord for Skiffard, der i kommuneplanen er udpeget som områder med ”ønsket skovrejsning”. Disse områder ligger højt i landskabet, delvist adskilt fra solcelleparken af et bakket landskab.

Derimod opstår der en stærk landskabsmæssig konflikt med den sydlige del af solcelleparken på det skrånende terræn ned mod Kolindsund. Denne del af anlægget vil blive fuldt eksponeret for indsyn fra syd, uanset evt. beplantning med læhegn. Det betyder, at denne del af anlægget vil kunne ses på lang afstand ude fra det nuværende inddæmmede område af Kolindsund. Ikke mindst vil solceller her skæmme de nordlige kystskrænter af det tidligere istidslandskab.

DN-Syddjurs finder, at solceller på det skrånende areal mod syd ikke vil være landskabsmæssigt foreneligt, uanset om Kolind Sø genetableres, eller det inddæmmede område af Kolindsund fortsætter som dyrket område.

Forenelighed med naturtyper og biodiversitet

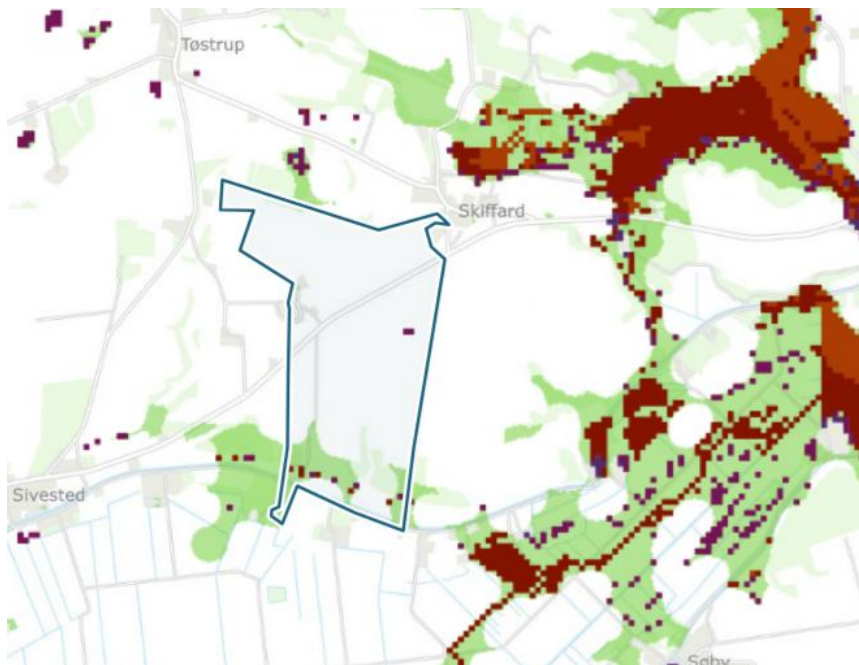
Som det udpræget intensive landbrugsland området er i dag, scorer det generelt lavt i biodiversitetsscores og andre kort over naturområder og beskyttet natur. Derudover er denne del af området stort set igennem årene ryddet for læhegn og småbiotoper i forbindelse med landbrugsdrift.

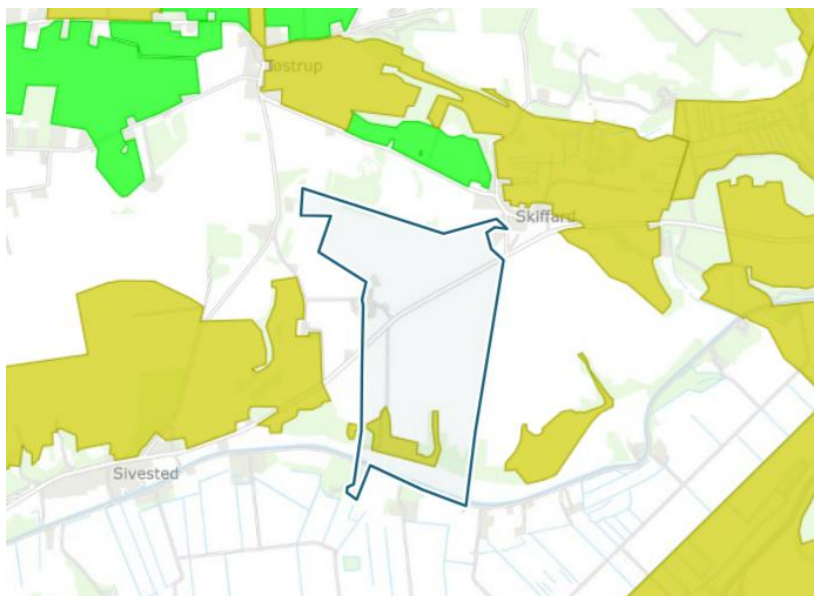
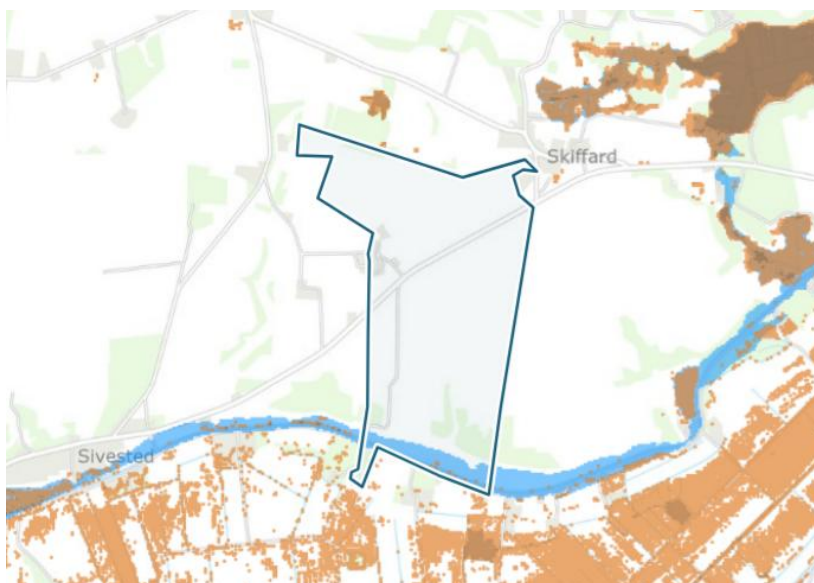
Der er dog kendskab til Bilag IV-arter, hotspots med høje værdier for biodiversitetsscore og særlige naturværdier, især lokaliseret omkring en lille udløber i det nordvestlige hjørne og på det skrånende terræn ned mod Nordkanalen. Dele af det nordvestlige hjørne er allerede i ansøgningen indtegnet med cirkler, der indikerer behov for nabobeskyttelse. Fuldstændig friholdelse af dette hjørne skulle derfor ikke give en væsentlig reduktion af det påtænkte solcelleareal. En lille biotop med et lille vandhul i den nordøstlige side af arealet, vist som en rød plet, kunne overvejes integreret i solcellearealet. På ældre kort ses en lille sø/mose. Bevaring eller genetablering af denne biotop vil styrke ansøgningens bemærkninger om øget biodiversitet som følge af omlægning til solceller.

På det skrånende terræns nedre del mod det inddæmmede Kolindsund findes i dag en bevoksning af træer, primært fyr. Denne bevoksning bør bevares. I forlængelse mod vest på skråningen ligger desuden en beskyttet naturtype af overdrev med græsklædte bakker. Ansøgningen anfører selv en beskyttelseszone for denne beskyttede naturtype på 5-10 meter, hvilket under alle omstændigheder er alt for lidt. Ved friholdelse for solceller på hele det skrånende terræn vil der sikres en større beskyttelseszone for den beskyttede naturtype og den øvrige beplantning og natur på området.

Langs de gamle kystskrænter og et fladt areal umiddelbart nord for Nordkanalen viser MARS et muligt kvælstofvådområde, men kun mindre områder med tørv/kulstofholdig jord. En omlægning af dette areal til for eksempel permanent ekstensivering vil ubetinget være en miljø- og naturfordel, både for den terrestriske natur og for vandkvaliteten i Nordkanalen og udledning af kvælstof til kystmiljøet via Nordkanalen og Grenåen. Dette kalder ligeledes på en friholdelse af det skrånende terræn for solceller og andre installationer.

Herudover vil friholdelse af det skrånende terræn med de græsklædte bakker, der afspejler det geologiske landskab på de tidligere istidskystskrænter langs Kolindsund, samtidig sikre beskyttelse af en væsentlig del af de landskabsværdier, som ligger bag klassifikationen som geologisk bevaringsværdig.

Kortbilag til DN-Syddjurs udtalelse om solcellepark Koustrup***Biodiversitetsprioriteringskort og forslag til 30 % beskyttet naturområder******Grønt Danmarkskort***

Skovrejsning ønsket (grøn) og ikke-ønsket (gul) ifølge kommuneplanen**Kort over >6% tør/kulstofholdig jord og kvælstofvådområde-potentiale**

Kortudsnit fra Mars med angivelse af områder med dårlig kvælstofretention (mørk blå) og mulige kvælstofvådområder (lys blå)

